

008 Tresors perduts

Caterina, es va endinsar per l'esclatxa del mur derruït per complir la última voluntat de Lola, la seva mare.

Tot passejant pel Mas Bonet, Vil·la Hermínia, Caterina es va preguntar els motius pels quals, una casa tant bonica, estava completament abandonada, deixada anar...

Tres torres formaven el cos de la vil·la. Sota la barbacana, una sanefa de relleus circulars i una faixa esgrafiada amb motius florals, envoltava tota la casa, com si fos un llaç. A cada cantonada on s'unien les torres o volums, hi havien unes franges simulant pedres grosses que finien en uns medallons ovalats. Les baranes de totes les terrasses eren de ferro forjat amb motius arrodonits, propis del modernisme.

El primer que va descobrir, tot seguint un camí que venia d'un hort erm, va ser l'esquelet d'un hivernacle, on segons tenia entès, s'hi conreaven plantes exòtiques portades de països llunyans. Es deturà i es fixà amb una balustrada de pedra amb unes escales que portaven a una gran plaça rodona. No li va costar gens imaginar-se noies amb vestits d'organdí i nois amb vestits de lli blanc celebrant Sant Joan, ballant, a la llum de fanalets de paper de seda.

Seguint la balustrada, va trobar un altre espai circular i, va considerar la possibilitat de que hagués estat una bassa amb marqueses enormes, nenúfars grocs, cales blanques com la neu i peixos de colors. A un racó hi havia un banc de pedra cobert de molsa i les restes del que, suposadament, havia estat una font. Tot

plegat la va transportar a un estiu molt calorós, descansant i sentint la remor de l'aigua i el xiuxiuejar dels arbres amb la brisa suau del vent.

Mirant de no esgarrinxar-se amb les romingueres, heures i males herbes que campaven al seu aire per tota arreu, va arribar a una mena de galeria coberta, formada per finestres amb arcs campanells i porticons verds ara trencats. A sota de les quals, les torretes amb escaquers blaus i blancs que devien contenir plantes aromàtiques per foragitar els mosquits, la van emocionar. Un porticó trencat deixava entreveure el vidre emplomat amb garlandes de flors de colors i la contrafinestra de fusta blanca.

S'imaginava el jocs de llums que els vitralls provocaven, sobretot a les tardes solejades i s'estremia al pensar en la bellesa de la llum reflectida en les parets i al terra hidràulic. Pensava amb els mobles i amb els detalls decoratius en perfecta harmonia, tal com ho manaven els cànons de finals del dinou. Una pena l'envaï mentre es preguntava perquè és perdia allò que és tant bell?

Va donar la volta a la casa mirant totes i cada una de les finestres, sanefes, baranes... Va identificar l'entrada principal vigilada per un caminal de pins, palmeres i acàcies amb un espai destinat als parterres, que en altre temps eren plens de flors. Evocaven un formós i relaxant passeig. Va guaitar la porta d'entrada, de ferro massís treballat, soberga, amb volutes de pedra que descansaven sobre pilars compactes seguits d'una tanca de totxo que barrava la finca, formant, a la meitat, una tribuna o mirador amb quatre columnes salomòniques.

A mesura que Caterina passejava per l'abandonada vil·la, els ulls blaus ametllats i un xic miops, se li anaven omplint de llàgrimes. A cada passa, recordava el que la seva mare li contava al costat de la llar de foc del Mas de la Fam, les

llargues tardes d'hivern. Coses de quan era jove i com moltes noies del seu poble, va anar servir interna a la ciutat.

Ara, estava allí, sola i adolorida pel traspàs de Lola, la seva mare. Havia mort jove i sense reconciliar-se amb la seva família que ni van acudir a l'enterrament. Malgrat els anys, no li van perdonar mai que es deixés engalipar per un senyoret que li va prometre amor etern. D'aquest amor li devia: els seus cabells rinxolats, rossos com el blat madur i la seva pell, blanca com el llessamí.

Tant bon punt, el ventre gestant de la Lola va vèncer la faixa i es feu evident, va perdre la feina i va d'haver de tornar al poble. Només entrar a casa seva es va trobar al seu pare.

—On vas tu, desvergonyida?—li va dir.

—Per a mi t'has mort. Fora d'aquí! No tornis mai més aquesta casa. No et conec!

Lola va buscar la mirada còmplice de la seva mare que en sentir els crits va aparèixer, però només va veure una penombra, una expressió buida enclavada al terra i una indiferència gèlida quan, a primera hora del matí, la va esperar a la porta de l'església després d'una nit al ras, asseguda al banc de la plaça, sense provar aliments i desfeta en llàgrimes.

Per la seva mare, el tresor d'una dona era la seva virginitat, la seva innocència carnal i la seva castedat. Per tant, l'embaràs l'havia deshonrat, ja que no havia estat capaç de mantenir-la in tocada. Donar suport a una dona esgarriada, encara que fos la pròpia filla, no era adequat.

Lola, desesperada, va pensar en llençar-se d'un penya-segat i acabar amb el profund dolor que s'abraonava al seu pit. De camí al que havia de ser el seu trist final, va notar les puntes de peu de la criatura que, insistentment, li demanava que

s'aturés. Es va seure a una roca, va respirar profundament i a mesura que s'assenava, una llum i una força intensa va irrompre dins seu. Va girar cua i va encaminar cap el Mas de la Fam, on vivia la seva tieta Caterina, la única dona que s'havia encarat al seu pare titllant-lo de rancuniós, autoritari, violent i brètol.

Al cap de tres mesos va nàixer ella. La seva tia, va tallar-li el cordó i amb aigua de farigola i amb cura de no eliminar la *vérmix caseosa*, li tragué les restes de sang i embolcallada amb el xal blanc li va acostar a la Lola que, radiant, se la posar al pit i en agraïment li va posar el nom de la tieta a la seva filla.

Ara, al cap dels anys, en aquell Mas on la Lola es va enamorar, Caterina, va treure de la bossa, estremint-se fins al moll de l'ós, les poques coses que li quedaven de la seva mare: un collaret de perles fines esgrogueïdes, un mocador de frivolité brodat i la capça de ceràmica francesa pintada amb una noia i un noi, asseguts, voltats d'arbres i arbusts i que havia estat el tresor més preuat de Lola. Aquest ara contenia les seves cendres. De mica en mica les va anar escampant pels senders del mas abandonat, recordant aquella que tant l'havia estimat i que ella tant admirava: per la seva lluita aferrissada contra l'abandonament, el repudi, les crítiques i les xafarderies...pel seu coratge, malgrat la dura solitud.

Pseudònim: Caterina David.